

Slušovické noviny

2009

1

Z P R A V O D A J O B Ě Č A N Ů M Ě S T A S L U Š O V I C E

Foto: St. Vala

Vánoční dárek

Se stále se zvyšujícím provozem na našich silnicích se hledají nové možnosti jak zvýšit bezpečnost chodců. Vidět a být viděn je zásada bezpečného provozu na pozemních komunikacích.

Když v radě naznačil Ing. Petr Hradecký, že jednou z možností je zvýšit bezpečnost na silničních přechodech jejich přisvětlením speciálními světly, neměla

jsem ani tušení, jak takovéto osvětlení vypadá. Během dvou let se hodně změnilo a světla se vyrábí a také instalují. A proto jsem měla velikou radost, že Ing. Petr Hradecký zajistil pro naše město účelovou investiční dotaci Zlínského kraje. Proto mohla být světla nainstalována ještě před Vánocemi.

pokračování na str. 2

Vánoční jarmark

V sobotu před první nedělí adventní nám sice počasí nepřálo, ale přesto jste se přišli naladit na pěkné prožívání adventu.

Možná jste si nakoupili dárky pro své milé nebo jste se jen tak podívali pod hbité prsty zručných řemeslníků vyrábějících betlémy z kukuřičného šustí, adventní dekorace, či vizovické pečivo. Nechyběli ani řezbáři, košíkáři, dráteníci, hrnčíři a mnoho dalších řemeslníků, nerada bych na někoho zapomněla.

Předvedla se i chráněná dílna, děti si tak odnášely valášky, ale i čerty a Mikuláše. Děti ze skautského střediska prodávaly své vlastní výrobky: náušnice, tašky, ale také kožené výrobky. Musíte uznat, že jejich práce byla opravdu profesionální. Malé děti namalovaly alespoň vánoční pohlednice, byly kouzelné, prostě ze světa dětí, celý výtěžek z dětského skautského prodeje byl věnován na papežské misijské dílo dětí.

Prodávali jsme také výrobky Peruánců, prstové maňásky upletené z vlny a krásné korále. Kdo jste poznali, že jsou jen ze semen v přírodních barvách? Nenakoupili jste si jich také celou hromadu? Vždyť jsou tak krásné a levné. Koupila jsem si také taštičku na dekorativní kosmetiku. Ihned jsem si ji oblíbila, teplé a veselé barvy na mě pokaždé, když otevřu tašku, zamrkají. Výtěžek z prodeje nadačního fondu Inka putoval na pomůcky do škol na svahu And.

Na náměstí jste mohli spatřit staré vánoční zvyky. Koncert dobové hudby ve středověkých kostýmech byl načasován na nesprávnou dobu. Drkotaly mi zuby, když jsem viděla zpívající dívky a mládence. Diváků bylo skutečně málo. Avšak možná jste tak jako já požádali ponocného, aby vám zatroubil na roh. A tak pro moje vnučata troubil a troubil, div duši nevypustil.

Koupili jsme si vařenou kukuřici.

pokračování na str. 2

Koláče byly taky výborné. Škoda, že zabijačka nebyla teplá. Ovárky se netřepaly. Možná vám, stejně jako mně, chyběly na náměstí stánky. Avšak byl to jarmark první, nebyl dokonalý, ale byl potěšující.

Mnoho z nás skončilo u hasičů. Kde jsme se mohli zahřát svařáčkem a dát si něco na zub. Děti obdivovaly nové hasičské auto a bylo opravdu co vidět.

Myšlenka uspořádat jarmark se zrodila v srdci a hlavě naší knihovnice Jany. Stálo to mnoho úsilí, možná i slziček, přemýšlení, shánění a práce, kluci z kulturní komise jí pomáhali. Pan Heřka nám daroval stromky a pracovníci z technických služeb pomohli, kde mohli. Dekorace z rukou Karla Skočovského ještě stále zdobí vchod do kulturního střediska. A tak, když společnými silami přiložíme ruku k dílu, věřím, že náš jarmárek zůstane malý, ale milý a bude pro naše potěšení. Nemusí být všechno dokonalé. Stačí, když máme v srdci pokoj a mír, když hledáme cestičky k sobě a dáváme prostor těm, kteří jsou kolem nás a chtějí se zapojit.

Místostarostka

Pro zvýšení bezpečnosti se používá více vzájemně se doplňujících bezpečnostních prvků. Kromě vodorovného značení a značek je to právě i dobře navržené a provedené přisvětlení přechodů. Výsledkem má být zvýraznění chodce barvou světla, jeho intenzitou a směrovým charakterem. Chodec je osvětlen ze strany příjezdějího vozidla a z pohledu řidiče je výrazně osvětlen a nepůsobí jen jako tmavá silueta na světlém pozadí. Přechody pro chodce jsou osvětleny světelným zdrojem s od-

lišným barevným spektrem než osvětlení komunikace. Dodržením této zásady dosáhneme toho, že řidič zaregistruje přechod v dostatečném předstihu a přechod upoutá jeho pozornost. Světla musí být umístěna vertikálně ve výšce 6 m.

Projektovou dokumentaci zpracoval Ing. Vyňuchal, Parita plus s.r.o., stavbu provedl Elektron Zlín s.r.o., investorem je město Slušovice za poskytnutí účelové dotace Zlínského kraje.

Doufám, že všichni oceníme tento dárek pro zvýšení bezpečnosti silničního provozu.

Na vaši otázku, proč nebyl osvětlen i přechod u základní školy, je třeba podat informaci, že byla zpracována projektová dokumentace na úpravu silnice, zastávek a přechodu pro chodce s osvětlením na Školní ulici u základní školy. Realizace projektu proběhne již v tomto roce.

Místostarostka

Živý betlém

O čtvrté adventní neděli stál před kostelem živý betlém. Byl plný života, v ohradě ovečka a děti v krásných kostýmech. Divadelní hra o narození Ježíška a zpěv koled, uprostřed betlémské světlo. Nádherná vánoční hvězda již z dálky zvala do betléma. Malý jarmark zval k nákupu svící, tašek, náušnic a výrobků z kůže, jež byly dílem skautů a dětí ze scholy a scholůčků.

Celkem děti prodaly výrobků za 28 000 Kč a s darem 20 000 Kč bylo odesláno na misijní dílo dětí 48 000 Kč. Vám všem, kteří jste si výrobky koupili, srdečně děkujeme. Avšak veliký dík patří všem dětem a také těm, kdo tak krásně vedou děti z naší farnosti. Věnují se jim, vychovávají je příkladem a jsou s nimi celý rok ve všední dny, o sobotách i nedělích pořádají akce a o prázdninách tábory.

Místostarostka

Ze zasedání zastupitelstva města

Poslední zasedání Zastupitelstva města Slušovice v roce 2008 se uskutečnilo dne 3. prosince.

V úvodu zasedání starosta podal přítomným informaci o činnosti městského úřadu od posledního zasedání zastupitelstva města.

- ZaMě schválilo radou města předložené rozpočtové změny roku 2008
- ZaMě schválilo převedení své pravomoci, týkající se závěrečného schválení rozpočtových změn, na radu města. Se schválenými změnami bude zastupitelstvo města seznámeno na 1. zasedání zastupitelstva v roce 2009.
- ZaMě schválilo návrh rady města na zajištění chodu městského úřadu od 1.1. 2009 v režii rozpočtového provizoria do doby schválení rozpočtu města na rok 2009. Měsíční příjmy budou činit 5 000 000 Kč a provozní výdaje budou ve výši 3 000 000 Kč.
- ZaMě schválilo rozpočtový výhled na léta 2011 - 2013.
- ZaMě schválilo pořízení změny č. 17 – II. část územního plánu SÚ Slušovice: pozemek p. č. 1361, k.ú. Slušovice, pozemek v zastavěném území využíván jako zahrada – změna na plochu určenou k bydlení, pozemek p. č. 247, 246/3 ve zjednodušené evidenci (PK), k. ú. Slušovice, zeleň navazující na plochu pro průmyslovou výrobu – změna na plochu na skladování, pozemek p. č. 574/1, k. ú. Slušovice – změna z travního porostu na plochu k bydlení.
- ZaMě neschválilo pořízení změny č. 17 – II. část územního plánu: pozemek p. č.

109/5 ve zjednodušené evidenci (PK), k. ú. Slušovice, důvodem je skutečnost, že pozemek se nachází mimo hranici zastavěného území v oblasti dostihového areálu. pozemek p.č. 445 v k.ú. Slušovice. Jedná se o celý pozemek p. č. 445 (přední část pozemku u komunikace je již v plánu pro výstavbu zahrnuta), o změnu plochy k trvalému bydlení bude možné požádat až po vypracování zastavovací studie této oblasti, zatím město Slušovice nemůže zabezpečit rozvod inženýrských sítí v této části města, pozemek p. č. 691 ve zjednodušené evidenci v k. ú. Slušovice, o změnu plochy k trvalému bydlení bude možné požádat až po vyřešení nové příjezdové komunikace, stávající komunikace je jako příjezdová cesta nevyhovující, obzvláště v zimním období.

- ZaMě schválilo zřízení příspěvkové organizace Služby města Slušovice, do jejíž správy bude zařazeno: správa a provozování vodovod a kanalizací včetně ČOV, správa a provozování bytového a nebytového fondu, správa a provozování kabelové televize.
- ZaMě schválilo odprodej pozemku p. č. 860/1 o celkové výměře 334 m² za částku 250 Kč/m².
- Zastupitelstvo města schválilo odprodej pozemku p. č. 148/101 v k. ú. Slušovice o výměře 58 m² za částku 250 Kč/m².
- Zastupitelstvo města schválilo prodej pozemku p.č. 1664 PK v k. ú. Slušovice o výměře 361 m² za částku 600 Kč/m².
- Zastupitelstvo města schválilo záměr

odprodat pozemky p.č. 9/5 o výměře 10 m², p. č. 9/6 o výměře 249 m² a p. č. 9/7 o výměře 13 m² vše v k. ú. Slušovice.

- Zastupitelstvo města schválilo odkoupení pozemku p.č. 1467/33 o výměře 63 m² a p. č. 1467/21 o výměře 48 m² vše v k. ú. Slušovice od Pozemkového fondu ČR a pověřilo starostu k jednání v této záležitosti.
- ZaMě schválilo bezúplatný převod pozemku p. č. 1500/33 v k. ú. Slušovice o výměře 85 m² od Ředitelství silnic Zlínského kraje do vlastnictví města Slušovice.
- ZaMě vzalo na vědomí nabídku na odkoupení akcií České spořitelny za částku 450 Kč za akcii.
- ZaMě vzalo na vědomí předložené podklady o připravovaném odprodeji kabelové televize.
- ZaMě schválilo navýšení ceny vody pro občany a firmy od 1. 1. 2009 ve stejné výši o jakou byla navýšena ceny vody předaná od Moravské vodárenské, tj. o 1,73 Kč.
- ZaMě schválilo navýšení ceny za srážkové vody na úroveň ceny účtované za stočné.
- ZaMě schválilo plán financování vodovodů a kanalizací na období 2009 - 2014.
- Zastupitelstvo města schválilo zrušení Nadačního fondu na opravu střechy kostela Narození sv. Jana Křtitele ve Slušovicích ke dni 31. 12. 2008. Vlastní jmění ve výši 150 000 Kč spolu s hospodářským výsledkem bude převedeno na římskokatolickou farnost Slušovice.

Naši hasiči se mohou pochlubit novým vozem

V sobotu 29. listopadu 2008 v 15 hodin bylo slavnostně uvedeno do provozu nové hasičské cisternové auto s typovým označením CAS 15 MAN, které v téměř 125 leté historii SDH ve Slušovicích je již čtvrtým v pořadí.

Předání klíčů od nového vozidla veliteli zásahové jednotky panu Mikovi a žehnání vozidlu, které provedl zdejší farář P. Emil Matušů proběhlo v prostorách nově zrekonstruovaného nádvoří a garáží hasičské zbrojnice. Za více než 600 tisíc Kč byla mimo výměnu povrchu nádvoří a úpravy vjezdu do garáží provedena ještě kompletní rekonstrukce všech sociálních zařízení v budově zbrojnice, výměna oken a osamostatnění vstupu do bytové jednotky v budově zbrojnice. Nezanedbatelnou částí, a to buď formou brigád nebo zajištěním sponzorů na stavební práce při rekonstrukci garáží, přispěli i členové SDH Slušovice, za což jim patří velké poděkování.

Vítězem výběrového řízení a dodavatelem nového vozu, jehož hodnota se vyšplhala až na 5,4 mil. Kč se stala firma Strojírny Potůček s.r.o., Slatiňany a fyzicky toto vozidlo bylo předáno místní jednotce SDH již 8. listopadu 2008.

Na zakoupení nového zásahového vozidla CAS získalo město Slušovice dotaci od GR – HZS ve výši 2 mil. Kč a další dotaci ve výši 0,5 mil. Kč jsme získali od Zlínského kraje.

Dovolte, vážení čtenáři, abych touto cestou poděkoval oběma výše uvedeným institucím nejen za poskytnutí dotace, ale i za metodickou pomoc při vý-

běru a nákupu vozidla CAS.

Jménem vedení města Slušovice přeji naší zásahové jednotce do dalších let jejich činnosti, aby s novou technikou měli co nejvíce úspěšných zásahů při ochraně života a majetku postižených lidí.

Ing. František Pavelka
starosta města

Sbor dobrovolných hasičů Slušovice děkuje starostovi města Slušovice panu ing. Pavelkovi za pomoc a radu při výběru nového hasičského vozidla MAN a rekonstrukci hasičské zbrojnice.

Poděkování patří taky Zastupitelstvu a Radě města Slušovice za podporu a schválení tohoto projektu a ředitelství HZS za finanční dotaci.

Taky bychom chtěli poděkovat sponzorům ASP CZECH, EPOX, ZDEMA, Sklenářství NONSTOP, kteří přispěli materiálně nebo finančně na opravu hasičské budovy.

výbor SDH Slušovice

Palubní deník plavčíka amatéra aneb Neumělý pokus o cestopis

(Čtení na pokračování - díl pátý)

Pondělí 30. 4. 2007 – Lanzarote

Ráno se probouzíme u břehů jednoho z Kanárských ostrovů. Polojasná obloha nás vytáhne z kanafasu. Po snídani jsme rozhodnutí vyrazit do centra přístavního města. Jako předvoj odcházejí kapitán Z. a Lukáš. Chtějí pořídit fotodokumentaci k výstupu z lodi. Kapitán však opouští palubu s jedinou kartou, kterou lze v recepci uhradit jízdenky nutné k přepravě autobusem. Vytáčím známé číslo. Číslo se neozývá. Je totiž totálně vybité. Do kajuty vbíhá Lukáš s vybitým mobilem a informací, že venku prší. „To není možné,“ kontruje Zdena. „Na Kanárech prší v průměru osm dní v roce. Nevěřím, že jsme se trefili do jednoho z nich!“ Přesto se zpět vrací i náš kapitán, aby nafasoval deštník a teplejší oblečení. Opouštíme palubu, někteří už na druhý pokus, a vzápětí zjišťujeme, že onen avizovaný déšť není nic jiného než mytí lodních oken. Všem je zřejmé, že výstup z lodi, jakkoli napínavý a zmatený zároveň, zůstává opět nezdokumentován.

Cesta autobusem trvá něco přes deset minut. Následuje procházka po pobřeží, návštěva pozůstatků místní pevnosti a zběžná prohlídka ostrovních „šopů“. Po dvou hodinách se vracíme na palubu k obědu. Většina obyvatel lodi je na exkurzích, takže máme neodbytný pocit, že obsluhující personál je vůči hostům v přesile. Náležitě si to užíváme.

Po obědě se náš dosud jednotný tým dělí na dvě skupiny: 1) palubní povaleči = Jakub, Lukáš a já a za 2) hledači dobrodružství = Z + Z + Jituš + maskot. Druzí jmenovaní opět vyrážejí autobusem do centra a odtud taxíkem do zhruba 20 km vzdáleného parku. Tady absolvují okružní jízdu místy kolem kráteru jedné z největších zdejších sopek. Absorbují množství zajímavých poznatků. Až do roku 1730, kdy došlo k mohutnému výbuchu sopky, byl zdejší ostrov pokrytý bujnou vegetací. Výbuch zalil celý ostrov lávou a zasypal jej kamením. K poslednímu výbuchu došlo v roce 1824. Celoročně je na ostrovech průměrná teplota kolem 24°C. Pitnou vodu místní dovážejí ze Španělska, jako užitkovou používají vodu mořskou, kterou upravují pomocí odsolovacích zařízení. Na ostrově není žádný průmysl, místní obyvatelstvo je vesměs zaměstnáno ve službách a žije z bohatého turistického ruchu.

Na Lanzarote jsme měli zvedat kotvy v 18.00. Všichni pasažéři zde měli být nejpozději půl hodiny před vyplutím. Krátce po půl šesté zaslechneme v pa-

lubním rozhlase hlášení v anglickém jazyce, podle kterého mají naši dobrodružové kontaktovat recepci. Záznamové zařízení snímající pasažéřské karty totiž nahlásilo, že zmínění zde chybí. Beru mobil, vytáčím číslo a zjišťuji polohu pohřešovaných. Jsou v taxíku asi pět minut jízdy od přístavu. Mezitím přibíhají synové, kteří byli anglickým hlášením vyrušeni při konzumaci svačinky. Pak už společně míříme do recepcce a snažíme se nepříjemné zdržení vyžehlit. Krátce po recepčním pohovoru už vidíme hlavy našich zbloudilců, kterak chvátají k identifikačnímu zařízení. Aby té ostudy nebylo málo, zjišťuje rentgenový přístroj nebezpečný kovový předmět uvnitř kapitánovy ledvinky. Marně s pomocí tlumočnicka Zdendy vysvětluje, že vyhazovací nožík s dvanácticentimetrovou čepelí používá k loupání jablíček. Neobstojí ani argument, že nůž obývá inkriminovanou ledvinku od počátku našeho pobytu, zařízením prošel několikrát a nikdy

nebyl odhalen, natož zadržen. Ochranka je neoblomná. Kudla se zabavuje a ke svému majiteli se vrátí, až budeme opouštět palubu na samém konci plavby.

Krátce snímáme odplutí z nejsevernějšího z Kanárských ostrovů a jdeme se připravit na slavnostní večeri a následný galavečer okořeněný noční párty pod širým nebem, pokud počasí dovolí. Počasí dovolilo, ale nám nedovolila únava, abychom se akce zúčastnili v plném rozsahu. Dáme džbáněk sangrie a hoši nějaký ten nealko koktejl, projdeme krámký na palubě, nakoupíme něco drobností a odereme se do hajan. Za mladé noci je moře klidné a usínání příjemné. To se však nad ránem zásadně změní. Houpe to, houpe to, ba ani zvuky nelahodí lidskému uchu. Zvuky i prudké pohyby budí i ty nejzarytější spáče. Během hodinky se hladina našťestí zklidní a dovolí nám načerpat ještě něco sil na následující den. **J. M.**

STEP BY STEP in ENGLISH

NABÍZÍME TYTO KURZY ANGLIČTINY

- ANGLIČTINA PRO ZAČÁTEČNÍKY I POKROČILÉ
  - KONVERZACE S RODILÝM MLUVČÍM
  - ANGLICKÁ GRAMATIKA SNADNO A RYCHLE
    - AKTIVNÍ ANGLICKÁ KOMUNIKACE
  - PRVNÍ KROKY S ANGLIČTINOU — PRO DĚTI OD 3 LET

UČEBNY PŘÍMO V CENTRU SLUŠOVIC
DÉLKA LEKCE JE 90 MINUT
MIKROSKUPINY (MAX. 5 OSOB)
ZKUŠENÍ, KVALIFIKOVANÍ LEKTOŘI A RODILÝ MLUVČÍ
ZÁPIS DO KURZŮ DO KONCE ÚNORA 2009
CENA KURZŮ OD 2.250,- DO 3.500,-

SPECIÁLNÍ NABÍDKA

- FIREMNÍ I SOUKROMÁ VÝUKA
- UČEBNÍ MATERIÁLY ZDARMA
- INDIVIDUÁLNÍ PŘÍSTUP KE KAŽDÉMU KLIENTOVI

TEL.: 777 21 00 31 775 36 91 00

Žijí s námi - žijí s Vámi

Díváte se na mne a nevíte o mně, žijí s Vámi a neznáte mě. Docela se mi u Vás líbí.

Díky Vám jsem se mohl vydat na cestu světem. Vyhubení mi rozhodně nehrozí – zatím. V posledních letech se však názory na životní prostředí mění a ekologové v EU mne zařadili mezi invazní druhy.

„Invazní“ druhy jsou například známý bolševník velkolepý, netykavka žláznatá či slunečnice topinambur. V současné době vytlačují původní rostliny, protože nemají přirozené nepřátele a velmi dobře se množí.

Acer negundo L., javor jasanolistý nebo také jenom negundo, tak mne nazýváte. Patřím mezi cukrové javory. Mou vlastí je údolí řeky Mississippi v Severní Americe. Indiáni od dávných dob využívali javory k výrobě javorového sirupu. Vypráví se příběh o prvních osadnících dnešní Kanady. Těm indiáni ukázali, jak přežít období hladu po dlouhé zimě. V době střídání nočních mrazů a teplých dnů získávali mizu z několika druhů cukrových javorů naseknutím kmene tomahavkem do tvaru V. Mizu zachytávali do dřevěných nádob. Indiáni mizu zahušťovali tak, že vkládali do dřevěných nádob horké kameny. Jde však patrně o pověst, protože do úmyslného pěstování jsem byl zaveden již v roce 1688 ve Fulhemu.

Můj kolega javor cukrový byl použit jako symbol Kanady teprve v roce 1860 a na kanadskou vlajku se dostal až v roce 1964!

Javorový sirup je v 21. století vysoce ceněné sladidlo a na internetu najdete i návody na jeho výrobu. Češi žijící v Severní Americe (krajane) na internetu vybízejí, abychom si vyrobili javorový sirup i u nás. V diskusi se objevily názory, že v ČR je nařezávání stromů za účelem těžby mizy považováno za přešupek. Je však doloženo, že i Valaši těžili mizu za účelem výroby cukru ještě ve 20. století z mých příbuzných – javoru klenu a javoru mléče.

dvounažka javoru mléče

dvounažka javoru klenu

dvounažka javoru jasanolistého

Ve druhé polovině 20. století jsem byl rozšiřován jako rostlina vhodná do městské zástavby pro rychlý růst v mládí a odolnost vůči špatnému životnímu prostředí. Tak jsem se dostal i do Slušovic. Nikdo však nepočítal s tím, že se budu šířit a obsazovat další a další území. V nových zemích totiž nemám ideální podmínky pro růst jako „strom“ ve své vlasti, ale o to více na špatné podmínky reagují větší tvorbou semen a keřovitým vzrůstem. Proč se vám představuji právě v lednu? Protože mne bezpečně poznáte podle nápadně voskově bíle ojněných letorostů. Tato zajímavá vlastnost je vidět na výmladcích za městským stadionem. V těsné blízkosti školy se mi dokonce podařilo zaplevelit celý břeh až k mostům. Ke konci roku 2008 jsem se rozmnožil na více než 500 jedinců různého stáří na celém katastru města Slušovic. Další zajímavostí je, že dvounažky zůstávají na větvích až do jara. Můžete si je tak dobře prohlédnout přímo na stromech. Podle obrázků dvounažek mne bezpečně poznáte. Moje dvounažky svírají nejostřejší úhel ze všech javorů (45 a méně stupňů). Pokud se po přečtení prezentace rozhlédnete kolem, budete překvapeni v jakém množství s Vámi žijí. V dubnu se představím s ostatními javory podle listů a předvedu změnu vzhledu na obecný zelený keř.

Váš Javor ze Severní Ameriky

Rybenka domácí - společník člověka

Rybenka domácí patří mezi věrné společníky člověka a je nejznámějším zástupcem rybenek. Velmi často se s ní setkáme v domácnostech, kde vyhledává teplejší a vlhčí místa, především koupelny nebo spižírny. Je to noční živočich a v noci také vylézá ze svých úkrytů. Nejčastěji je ukrytá ve škvírách, spárách podlah, v prádle, papíru nebo i v knihách. Vyhýbá se světlu a při rozsvícení nebo otevření dveří uniká. Svědectvím přítomnosti bývá rybenka uvízlá v umyvadle nebo ve vaně. Vyznačuje se neobyčejně velkou mrštností. Je rozšířena téměř po celém světě a v teplých oblastech žije i ve volné přírodě.

Rybenka domácí (*Lepisma saccharina*) je bezkřídý druh hmyzu, který patří ke starobylému řádu šupinušek. Tvarem i barvou rybenky připomínají spíše drobné rybky. Povrch těla je jednobarevný s dlouhými přívěsky na konci zadečku, pokrytý stříbřitě lesklými šupinkami. Na těle jsou rozmístěny jednotlivě drobné štětinky. Tělo má štíhlé, dozadu nápadně zúžené, o délce asi 5 až 11 mm. Na hlavě má dvě delší tykadla. Nikdy nemá

vyvinutá křídla, což je typický znak tohoto starobylého řádu.

Samičky kladou perlově bílá vajíčka do skulin v podlaze. Z nich se líhnou bělavé nymfy, které postupně zešednou. Délka těla se pohybuje od 7 do 10 mm. Patří mezi hmyz s proměnou nedokonalou, neboť nemá stádium kukly.

Živí se škrobovými látkami, nejčastěji papírem, moukou, drobečky nebo některými lepidly, často i různými rostlinnými zbytky. Někdy může působit škody na zásobách, na papíru, knihách, časopisech, tapetách, textilích, kožešinách a jiných substrátech, zejména jsou-li uskladněny ve vlhkém prostředí.

Zajímavá je délka jejího života, často žije 2 až 3 roky, což je na hmyz neobvykle dlouho.

Vladimír Bělín

Beseda o Africe s promítáním

KDE?

V Městském kulturním středisku ve Slušovicích

KDY?

V neděli 18. 1. 2009 v 17 hodin

Paní Jitka Fialová je rodačka ze Slušovic. Před dvěma lety odjela do Jihoafrické republiky, aby si chvíli odpočinula. Afrika si ji podmanila. Nyní je průvodkyní BLUE AFRICA TOURS a specialistkou pro země jižní Afriky - Jihoafrickou republiku, Namibii, Mosambik, Botswanu, Zambii a Zimbabwe. Se svým přítelem panem Jaen-Perrem Bothem pořádá zajímavé expedice a safari do nespoutané přírody a jedinečných lokalit, kde je zachovalý ráj divokých zvířat. Pokud rádi cestujete, milujete přírodu a zeměpis nenechte si ujít tuto zajímavou besedu.

Motto: „Život – to je kázeň, práce a vážné hledání pravdy.“ (Karel Čapek)

Vážení čtenáři,

v zářijovém vydání Slušovických novin jsem vás informovala o projektu, který jsme připravovali pro žáky 7. a 8. ročníku na ZŠ Slušovice. Cílem tohoto projektu bylo co nejlíže a z různých úhlů pohledu se seznámit s jedním z nejvýznamnějších představitelů české literatury meziválečného období. Středem zájmu našeho „bádání“ se nestal nikdo menší než muž, který dal světu slovo robot a který patří k nepřekladanějším českým spisovatelům všech dob.

Mnozí již jistě správně tuší, že řeč je o mistru slova a synonymických řad, člověku se smyslem pro spravedlnost a laskavý humor Karlu Čapkovi. Na Boží hod o právě uplynulých Vánocích uběhlo neuvěřitelných 70 let od jeho předčasně a podle mnohých zbytečně smrti. Otázkou zůstává, jak by se jeho osud vyvíjel dál nebýt onoho předčasně odchodu. Stačí si připomenout, jak skončila životní pouť jeho staršího bratra, malíře Josefa Čapka. Ten byl pro Němce, kteří naši zemi okupovali v březnu roku 1939, daleko menším trnem v oku, a přesto byl zatčen, vyslýchán, uvězněn a deportován do koncentračního tábora, kde také těsně před koncem druhé světové války v dubnu roku 1945 skončil.

Vraťme se však k předmětu našeho zájmu – Karlu Čapkovi. Projektové vyučování umožňuje působit na žáky současně na několika frontách. Navíc klade daleko větší důraz na aktivní získávání poznatků. Žáci tudíž nečekají, že jim vše „naservíruje“ vyučující, ale řadu informací si musí v rámci vyučování získat sami. K dispozici mají více informačních zdrojů, přičemž by se zároveň měli naučit přistupovat k těmto zdrojům kriticky a zhodnotit jejich věrohodnost. Mimo jiné jsme při samostatné i skupinové práci využívali internet, slovníky cizích slov (internetové i knižní), encyklopedie, literárněteoretické a literárněhistorické příručky i monografie věnované životu a dílu Karla Čapka.

Celý projekt byl realizován v několika vyučovacích předmětech. V rámci hodin českého jazyka a literatury jsme se soustředili na základní přehled Čapkova díla a jeho zájmy a záliby. Jistě uznáte, že není možné studovat Čapka, aniž bychom znali alespoň některé z jeho knih. Promítli jsme si proto film *Krakatit*, který režisér Otakar Vávra natočil podle stejnojmenného fantastického románu K. Čapka. Film jsme během projekce několikrát přerušili a diskutovali jsme o jednotlivých scénách i skrytých významech. Většina žáků pak z Čapkovy tvorby zná také knihu *Devatero pohádek*. V rámci mluvnice jsme se seznámili v podobě kontrolního diktátu s úryvkem z posmrtně vydané knihy *Kalendář*. V hodinách dějepisu jsme se snažili

pochopit atmosféru doby, jež zásadně ovlivnila Čapkův život i jeho tvorbu – první světová válka, vznik samostatné ČSR, období první republiky a v neposlední řadě osudové události Mnichova. Jako výtečný studijní materiál nám zde posloužil mimo jiné také další film čerpající z Čapkova života – *Člověk proti zkáze*. V hodinách občanské výchovy jsme se zaměřili na Čapkovy filozofické názory (zejména jeho pragmatismus) a na občanské a politické postoje. Poznali jsme tak Čapka jako pacifistu a demokrata, osobního přítele prezidentů Masaryka a Beneše, jakož i vůdčí osobnost skupiny intelektuálů (umělců, politiků, ekonomů), kteří si podle doby pravidelných schůzek říkali pátečníci. V zeměpise jsme putovali po místech spjatých s Čapkovým životem v tuzemsku i zahraničí. Zjistili jsme tak, že velmi rád poznával cizí kraje a neobvyklým způsobem je zachytil také ve svých cestopisných prózách. Objevili jsme také další Čapkovu zálibu, která s cestováním velmi úzce souvisí, a to sbírání etnické hudby. V hodinách výtvarné výchovy jsme se snažili konkurovat Karlu Čapkovi i jeho bratru Josefovi a pokusili jsme se o ilustraci ke knize *Devatero pohádek*. Někteří z nás byli docela úspěšní. Jiní si dokonce troufli na Čapkův portrét. K projektu jsme připravili také nástěnku a minivýstavku knih Karla Čapka a o Karlu Čapkovi. Abychom zjistili, co vše jsme se o K. Čapkovi dověděli a také si zapamatovali, napsali jsme si závěrem test, který ukázal, že jsme se úkolu zhostili většinou úspěšně.

Na tomto místě bych chtěla poděkovat všem kolegyním a kolegům, kteří se na přípravě a realizaci projektu podíleli.

Malý povzdech závěrem

Když jsem připravovala pro žáky 7. ročníku kontrolní diktát z Čapkova díla, uvědomila jsem si jednu smutnou skutečnost. Nenašla jsem nic, co by bez jistých zjednodušení a korekcí byli schopni být ti nejlepší žáci napsat bez chyby. Nemyslím, že bych své svěřence podceňovala, mluví ze mě více než dvacetiletá praxe v oboru. Zároveň tím nechci naznačit, že by dnešní školáci byli méně inteligentní. Příčinu tohoto neutěšeného stavu vidím spíše v tom, že dnešní mládež prakticky nečte nic jiného než informace na internetu, návody k elektronickým hrám a textové zprávy. A odtud opravdu nemají šanci načerpat spisovný a kvalitní jazykový projev v mateřské řeči. Proto mi dovoluete na závěr parafrázovat výroky jednoho, dnes už téměř zapomenutého, novináře: „Lidé, čtěte!“

Jana Marušáková

„Hledat a najít, to je největší napětí a uspokojení, které může člověku život poskytnout.“
Karel Čapek

V sobotu po jarmarku v předvečer první neděle adventní, zazněl v kostele koncert Magny Mysteria a Alchymistů a sklidil veliký ohlas. Všichni jsme poznali, že zněl od srdce.

Koncerty základní umělecké školy se uskutečnily dvě další po sobě jdoucí soboty. Děti nám dělají radost a my děkujeme jejich učitelům.

V neděli 21. prosince jsme byli svědky nevšedního zážitku. Koncert Martina Kobylíka a jeho hostů zaplnil do posledního místečka sál kulturního střediska. Skladby J. S. Bacha, L. van Beethovena, F. Chopina, C. Franka, G. Giordaniho, G. F. Pertiho, F. Mendelssohna-Bartholdyho a J. W. Kalliwody zazněly v provedení Martina Kobylíka (klavír), Lenky Rafajové (zpěv), Aleše Hejcmana (klarinet) a Tomáše Stankka (basetový roh).

Naplnění radostnou vánoční pohodou umocněnou závěrečným zpěvem koled jsme odcházeli vytvořit svým drahým tu nejkrásnější vánoční atmosféru.

Společenská kronika

• Jubilanti

LEDEN 2009

Jarmila Kobyliková	80 let
Helena Štefková	97 let
Oldřich Hemerka	80 let
Oldřich Lexa	85 let
Ludmila Sedláčková	70 let

Všem jubilantům přejeme hodně zdraví, štěstí a rodinné pohody!

• Narození

Emma Vízdalová
Martin Křížka

Narozeným dětem
i jejich rodičům blahopřejeme!

• Úmrtí

Marie Dušková
Františka Pšenková
Marta Reková

Pozůstalým upřímnou soustrast
matrikářka

ilustrační foto

Na návštěvě u našich spoluobčanů

Jako každoročně, tak i před uplynulými vánočními svátky, navštívili zástupci města a sociální komise naše starší spoluobčany, kteří prožívají svůj seniorský věk v domovech důchodců.

Během dvou dnů jsme navštívili slušovické občany v Loučce, Lukově, Malenovicích a ve Zlíně. Všude jsme se setkali s radostným přijetím a i my jsme se alespoň na chvíli snažili zpříjemnit jim pobyt a společně jsme zavzpomínali na léta prožitá ve Slušovicích. Při tomto milém setkání jsme prožívali chvíle dojetí a radosti. Domů jsme se vrátili obohaceni zážitkem příjemně prožitých dnů.

sociální komise

Do redakce nám byla zaslána fotografie „rakovského kříže“ po letošní silvestrovské noci. Tato fotografie by měla být pro Vás k zamyšlení a v příštích Slušovických novinách se určitě k této problematice vrátíme.

PODĚKOVÁNÍ

Děkujeme Městskému úřadu Slušovice, zvláště panu starostovi, za zorganizování návštěvy a za dárky, které nám předaly členky komise při návštěvě v domově. Je to moc pěkné, když na nás, slušovické občany, nezapomenou, zvláště pak o Vánocích.

manželé Rekovi

Poznámka redakce:

Paní Reková si moc přála, abychom toto poděkování zveřejnili ve Slušovických novinách. Bohužel během krátké doby po uskutečnění naší návštěvy nečekaně zemřela.

Adventní divadlo

Pro děti z mateřské školy v dopoledních hodinách a odpoledne pro maminky s malými dětmi zajistila paní Kapustová divadelní představení paní Evy Hruškové a Zdeňka Rohlíčka.

Legenda o hvězdě je líbezná vánoční povídání o narození Ježíška. Kdo jste tam byli, dáte mi za pravdu, že to bylo opravdu krásné. Mohla jsem se zdržet jen chvíli, ale odcházela jsem se slzami v očích. Pohled na maminky s dětmi, které se zapojovaly do divadelní hry, dojímal. A tak jsem si řekla, není to s námi tak špatné, ještě milujeme. Ještě toužíme po dětech a rodině. Stále si umíme hrát.

V čase adventním a vánočním nás potěšila vkusná výzdoba města.

Děkujeme všem, kteří se o ni zasloužili. Poděkování patří také paní Blatné, která věnovala vánoční strom.

místostarostka

VZPOMÍNÁME

Dne 27. prosince 2008 uplynulo deset let od chvíle, kdy nás navždy opustila paní **Marie Vosmanská**.

Stále ji máme v srdci a stále vzpomínáme.

Vzpomeňte, prosím, s námi na naši drahou maminku a manželku.

Vladimír Vosmanský
a synové Vladimír a Jan s rodinami.

V měsíci lednu 2009 vzpomínáme 100 let od narození a 14 let od úmrtí pana **Josefa Sedláčka**.

Děti s rodinami

PODĚKOVÁNÍ

Upřímně děkujeme Vám všem, kteří jste se přišli dne 29. prosince 2008 naposledy rozloučit s naší maminkou paní **Františkou Pšenkovou**.

Děkujeme za všechny projevy účasti – květiny, stisky rukou, hřejivá slova útěchy, ústní i písemné kondolence.

Děti s rodinami

CENÍK INZERCE 2009

A4	2000 Kč
A5	1000 Kč
A6	500 Kč
A7	250 Kč
menší formát	100 Kč

SLUŠOVICKÉ NOVINY • měsíčník města Slušovice, vydává Městský úřad Slušovice, PSČ 763 15.

Redakční rada Blanka Lisovská, Hana Hlaváčová, Jana Kapustová a Jana Marušáková.

Grafická úprava a zlom RENO Zlín [reno@zlin.cz], tisk D print Zlín. Náklad 1200 výtisků. REG MK ČR E 13113. NEPRODEJNÉ.

Vyjádřená stanoviska v uvedených příspěvcích se nemusí shodovat s názorem redakce SN.